

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo, 4. september 2003

Deres ref. 2003/2628 ME/ME3 ple:elt

Høring – Europarådet – Tilsvarsretten: Rett til å komme med tilsvaer i det nye mediebildet

Vi viser til høringsnotat av 15.08.2003, og ønsker på vegne av Norsk Redaktørforening (NR), Norsk Journalistlag (NJ) og Norsk Presseforbund (NP) å knytte noen kommentarer til det oversendte utkast til europarådsrekommendasjon om tilsvarsretten.

Våre organisasjoner støtter forslaget om å gjøre tilsvarsretten medienøytral, i den forstand at prinsippet i Vær Varsom-plakatens pkt. 4.15, i artikkel 8/kringkastingsloven § 5-1 og i straffeloven § 430 må gjelde uavhengig av teknologi.

I Vær Varsom-plakaten er tilsvarsretten allerede utvidet fra trykt presse til radio og tv (i 1992), og nå sist (i 2001) til nettpublikasjoner, og det er en selvfølge at det må være slik. Ut fra den foreliggende DRAFT RECOMMENDATION synes det også å være samsvar mellom utkastet til europarådsrekommendasjon og norsk presses forståelse av tilsvarsrettens innhold: Den må primært gjelde påstander og beskyldninger av faktisk karakter, og ikke karakteristikk og meningsytringer, og den må gjøres gjeldende overfor nettpublikasjoner/websites som har et utadrettet formål og bedriver et minimum av journalistisk virksomhet, i europarådsrekommendasjonen definert som "frequently updated and edited information of public interest".

Når det gjelder tilsvarets plassering og omfang, er vi enig i understrekingen under "Minimum principles" – pkt. 3 i rekommendasjonen, at det må være et visst samsvar mellom den bestridte påstanden og tilsvaret. Vi forutsetter imidlertid at Europarådet har forståelse for at tilsvarets form må tilpasses det enkelte mediets særpreg.

Vi vil øvrig vise til Vær Varsom-plakaten, norske mediers selvpålagte etiske normer, der tilsvarsretten hjemles under pkt. 4.15, som lyder slik: "*De som utsettes for angrep, skal snarest mulig få adgang til tilsvaer, med mindre angrep og kritikk inngår som et ledd i en*

løpende meningsutveksling. Tilsvar skal ikke utstyres med redaksjonell, polemisk replikk. Ha som krav at tilsvaret er av rimelig omfang, holder seg til saken og har en anstendig form”.

Vi vil understreke at tilsvarsretten etter Vær Varsom-plakaten i dag praktiseres svært liberalt i norske medier. Det er således ikke tilfeldig at den lovhjemlede tilsvarsretten, vel ikke har vært benyttet på åtti år.

Pressens Faglige Utvalg, som vurderer klager fra publikum mot norske medier, mottar ikke mange klager som dreier seg om tilsvarsrett. Det er snakk om svært få fellelser – sju i 2000, åtte i 2001 og fire i 2002 – og nesten alle dreier seg ikke om at klagerne er nektet tilsvar, men at redaksjonene har falt for fristelsen til å utstyre tilsvaret med polemisk ”hale”.

For NR, NJ og NP

Per Edgar Kokkvold
Generalsekretær i NP

(Norsk Presseforbund er fellesorganisasjonen for norske medier – trykt presse, radio, tv og nettpublikasjoner – i etiske og journalistfaglige spørsmål).